

DOMSTOLENS DOM

den 3 maj 2001 *

I mål C-204/97,

Republiken Portugal, företrädd av L. Fernandes, Â. Seiça Neves och C. Botelho Moniz, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

med stöd av

Konungariket Spanien, företrädd av R. Silva de Lapuerta, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenient,

* Rättegångsspråk: portugisiska.

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av A. M. Alves Vieira och D. Triantafyllou, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

med stöd av

Republiken Frankrike, företrädd av K. Rispal-Bellanger och G. Mignot, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenient,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 6 november 1996 om stöd från Republiken Frankrike till producenter av likörviner och eaux-de-vie, i form av stöd till marknadsföringskampanjer och tekniskt stöd, i form av stöd till forskning, till teknisk hjälp och till investeringar, offentliggjort genom ett sammandrag i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 6 mars 1997 (EGT C 70, s. 14),

meddelar

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden på tredje och sjätte avdelningen C. Gulmann, tillförordnad ordförande, avdelningsordförandena A. La Pergola, M. Wathelet och V. Skouris samt domarna D. A. O. Edward (referent), J.-P. Puissochet, P. Jann, L. Sevón och R. Schintgen,

generaladvokat: S. Alber,
justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid förhandlingen den 28 mars 2000 av: Republiken Portugal, företrädd av C. Botelho Moniz, Konungariket Spanien, företrädd av R. Silva de Lapuerta, Republiken Frankrike, företrädd av F. Million och S. Seam, båda i egenskap av ombud, och kommissionen, företrädd av D. Triantafyllou och M. Afonso, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 18 maj 2000 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

I - 3206

Dom

- 1 Republiken Portugal har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 29 maj 1997, med stöd av artikel 173 första stycket i EG-fördraget (nu artikel 230 första stycket EG i ändrad lydelse) väckt talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 6 november 1996 om stöd från Republiken Frankrike till producenter av likörviner och eaux-de-vie, i form av stöd till marknadsföringskampanjer och tekniskt stöd, i form av stöd till forskning, till teknisk hjälp och till investeringar, offentliggjort genom ett sammandrag i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 6 mars 1997 (EGT C 70, s. 14).

- 2 Genom två beslut av domstolens ordförande av den 23 september 1997 tilläts Konungariket Spanien och Republiken Frankrike att intervensera till stöd för Republiken Portugals respektive kommissionens yrkanden.

Bakgrund och tillämpliga bestämmelser

- 3 Under åren 1992 och 1993 ändrade den franska regeringen den nationella lagstiftningen om punktskatt på alkoholdrycker och införde ett system för skild beskattning av likörviner och naturligt söta viner. Efter antagandet av *Loi de finances rectificative pour 1993 n° 93-859* (lag nr 93-859 om ändring av lag om budget för år 1993) av den 22 juni 1993 utgick därför, från och med den 1 juli 1993, en konsumtionsskatt för dessa viner. Skattesatsen uppgick till 1 400 FRF per hektoliter (det vill säga 9 FRF per flaska) för likörviner och till 350 FRF per hektoliter (det vill säga 2,25 FRF per flaska) för naturligt söta viner.

- 4 Under år 1993 och en del av år 1994 upphörde vissa franska likörvinsproducenter delvis att betala punktskatten, på så sätt att de innehöll skillnaden mellan skatten på likörviner och skatten på naturligt söta viner.
- 5 Denna "punktskattestrejk" avbröts i maj eller juni 1994. Ordföranden för Confédération nationale des producteurs de vins de liqueur à appellation d'origine contrôlée (det franska nationella förbundet för producenter av likörviner med skyddad ursprungsbeteckning) (nedan kallat CNVDLAOC) angav i ett uttalande, som publicerades i 1994 års juninummer av tidskriften *VITI* att skälet för avbrottet var att den franska regeringen, enligt denne ordförande, hade för avsikt att i syfte att kompensera för skillnaden i beskattning utge en årlig ersättning samt en ersättning för den skada som lidits under åren 1994—1997 till de franska likörvinsproducenterna. Ordföranden uttalade i synnerhet följande:

"[Likörvins]producenterna genomför denna strejk sedan ett år. De har på ett bankkonto blockerat 30 000 000 FRF avseende skatter som de är skyldiga staten, i syfte att uppnå en minskning av den fullständigt omåttliga skillnaden mellan skatten på [likörviner] och skatten på [naturligt söta viner].

Strejken avbryts eftersom ministeriet implicit har medgivit att skillnaden i beskattning mellan [likörviner] och [naturligt söta viner] inte är en given ståndpunkt. Ministeriet godtar nämligen att denna tvist avgörs av Europeiska gemenskapernas domstol i Luxemburg, till vilken vi skall vända oss. Dessutom accepterar ministeriet att utge en årlig ersättning om 20 000 000 FRF för åren 1994—1997 och en ersättning om 4 000 000 FRF för år 1994, 8 000 000 FRF för år 1995, 12 000 000 FRF för år 1996 och 16 000 000 FRF för år 1997 för att progressivt kompensera bibehållandet av den aktuella skattenivån."

- 6 Den 24 mars 1995 inkom Associação de Exportadores de Vinho do Porto (portugisisk förening för portvinsexportörer) (nedan kallad AEVP) med två

klagomål till kommissionen. Genom det första klagomålet gjordes gällande att det franska systemet för beskattning av likörviner inte är förenligt med artikel 95 i EG-fördraget (nu artikel 90 EG i ändrad lydelse). Genom det andra klagomålet gjordes gällande att artikel 92 i EG-fördraget (nu artikel 87 EG i ändrad lydelse) och artikel 93 i EG-fördraget (nu artikel 88 EG) skulle åsidosättas genom de kompensationsåtgärder som den franska regeringen avsåg att genomföra till förmån för de inhemska likörvinsproducenterna.

- 7 Till följd av det sistnämnda klagomålet anmodade kommissionen den 12 april 1995 de franska myndigheterna om att underrätta den om det ifrågavarande stödprojektet. Kommissionen gjorde bland annat gällande att den franska regeringen enligt uppgift "beviljar stöd i form av ekonomisk kompensation till likörvinsproducenter i syfte att undanröja skillnaden i beskattning mellan 'likörviner' och 'naturligt söta viner' vad gäller franska produkter". Kommissionen begärde genom ett två sidor långt frågeformulär olika upplysningar.
- 8 Genom skrivelse av den 17 juli 1995 underrättade de franska myndigheterna kommissionen om ett stödprojekt till förmån för producenter av likörviner och eaux-de-vie med skyddad ursprungsbeteckning (nedan kallat stödprojektet), vilket till en del skulle avse säljfrämjande åtgärder och till en del utgöra tekniskt stöd.
- 9 Enligt projektet skulle marknadsföringskampanjerna dels syfta till att främja avsättningen av vinprodukter från områden med överskottsproduktion, dels gynna vissa särskilt missgynnade regioner. Marknadsföringskampanjerna för konjak, armagnac och calvados skulle enbart avse tredje länder. Det angavs att "såsom marknadsföringskampanjer kan i ordets vidare bemärkelse anses anordnande av mässor och utställningar, planering av säljfrämjande åtgärder såsom vinprovning i Frankrike och utomlands samt genomförande av marknadsundersökningar".

10 Det tekniska stödet skulle bestå av ”åtgärder med syftet att stärka strukturerna för produktion och produktutveckling”, vilket ”följaktligen skulle innebära bättre stabilitet för vinerna, ökad lagerhållningskapacitet, utökad utbildning för vinodlare och snabb spridning av framsteg på vinframställningsområdet”.

11 Skrivelsen av den 17 juli 1995 avslutades med följande uttalande:

”De franska myndigheterna vill slutligen understryka att detta stöd inte på något sätt är liktydigt med en kompensation för skillnaden i beskattning mellan ’naturligt söta viner’ och ’likörviner’. Detta bevisas av att de drycker som omfattas av stödet, nämligen brandy (konjak, armagnac), äppelbrännvin (calvados) och likörviner (pineau, flocc, macvin, cartagène, pommeau), är av mycket olika art.”

12 På de franska myndigheternas underrättelse om stödprojektet följde en omfattande skriftväxling mellan kommissionen och dessa myndigheter.

13 Denna skriftväxling ingavs av kommissionen till domstolen till följd av ett beslut som domstolen fattade den 21 september 1999. Av beslutet framgår att kommissionen mellan underrättelsen om stödprojektet genom skrivelse av den 17 juli 1995 och underrättelsen till de franska myndigheterna om det ifrågasatta beslutet genom skrivelse av den 21 november 1996, det vill säga under en period om sexton månader, tillställde de franska myndigheterna fem kompletterande skrivelser om anmodan om kompletterande upplysningar. Till följd härav inkom de nämnda myndigheterna med sex svar med bilagor, vilka innehöll närmare kompletterande upplysningar om stödprojektet.

- 14 Kommissionen behövde enligt egen uppfattning en betydande mängd kompletterande uppgifter och upplysningar för att kunna fatta ett beslut. I det telexmeddelande som kommissionen sände till de franska myndigheterna den 30 januari 1996, efter det att myndigheterna redan vid två tillfällen hade inkommit med kompletterande upplysningar, anges i detta hänseende följande:

”Vid en preliminär granskning har det framkommit att de sistnämnda [upplysningarna] inte är fullständiga och att det således krävs kompletterande upplysningar för att en fördjupad granskning av detta projekt skall kunna göras.”

- 15 Den 29 maj 1996 tillställde ombuden för AEVP kommissionen en skrivelse varide begärde att ett sådant förfarande som avses i artikel 93.2 i fördraget omedelbart skulle inledas, att aktuella utbetalningar av stödet skulle avbrytas för det fall att stödet redan hade börjat genomföras, att de skulle ges fullständiga upplysningar om utvecklingen av ärendets inledande fas och att de skulle få tillgång till akten och till de upplysningar som de franska myndigheterna hade lämnat. AEVP upplyste även kommissionen om sin avsikt att tillstålla kommissionen en formell underrättelse i enlighet med artikel 175 i EG-fördraget (nu artikel 232 EG) för det fall att kommissionen skulle underlåta att uppfylla sin skyldighet att ta ställning till klagomålet och till begäran om inledande av sådant förfarande som avses i artikel 93.2 i fördraget.
- 16 AEVP upprepade i skrivelser till kommissionen av den 19 juli och den 2 september 1996 sin begäran om att ett förfarande enligt artikel 93.2 i fördraget omedelbart skulle inledas. Genom skrivelse av den 25 september 1996 anmodade AEVP slutligen kommissionen i enlighet med artikel 175 andra stycket i fördraget att vidta åtgärder.
- 17 Genom det ifrågasatta beslutet av den 6 november 1996 beslutade kommissionen att inte göra någon invändning mot stödprojektet. Som skäl för beslutet angavs

att projektet kunde omfattas av undantaget enligt artikel 92.3 c i fördraget för stöd som är avsedda att underlätta utvecklingen av viss näringsverksamhet. Kommissionen underrättade den franska regeringen om detta beslut genom skrivelse av den 21 november 1996 och underrättade AEVP om beslutet genom skrivelse av den 11 mars 1997. En sammanfattning av det omtvistade beslutet publicerades den 6 mars 1997 i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

- 18 Det framgår av skrivelsen av den 21 november 1996 att kommissionen innan den fattade det omtvistade beslutet hade ålagt de franska myndigheterna att ändra stödprojektet genom att avstå från stöd till lagerhållningsinvesteringar. Dessutom har de franska myndigheterna försäkrat kommissionen att de av kommissionen nämnda gemenskapsrättsliga bestämmelserna skulle följas vid genomförandet av stödet. Dessa bestämmelser var bland annat kommissionens meddelanden 86/C 272/03 av den 28 oktober 1986 om statligt stöd till marknadsföring av jordbruks- och fiskeprodukter (EGT C 272, s. 3), 87/C 302/06 av den 12 november 1987 om rambestämmelser för nationellt stöd till reklam för jordbruksprodukter och vissa produkter som inte omfattas av bilaga II till EG-fördraget, med undantag för fiskeprodukter (EGT C 302, s. 6), 96/C 405/06 av den 17 februari 1996 om gemenskapsramar för statligt stöd till forskning och utveckling (EGT C 45, s. 5) och 96/C 29/03 av den 2 februari 1996 om rambestämmelser för det statliga stödet till investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter (EGT C 29, s. 4) samt kommissionens beslut 94/173/EG av den 22 mars 1994 om de urvalskriterier som skall fastställas för investeringar avsedda att förbättra villkoren för förädling och saluföring av jordbruks- och skogsbruksprodukter och om upphävande av beslut 90/342/EEG (EGT L 79, s. 29; svensk specialutgåva område 3, volym 56, s. 130).

Republiken Portugals grunder

- 19 Republiken Portugal har, med stöd av Konungariket Spanien, åberopat två grunder till stöd för sin talan om ogiltigförklaring av det ifrågasatta beslutet.

- 20 Den första grunden avser åsidosättande av väsentliga formföreskrifter, nämligen dels åsidosättande av de processuella bestämmelserna i artikel 93.2 och 93.3 i fördraget, dels åsidosättande av den skyldighet att motivera rättsakter som följer av artikel 190 i EG-fördraget (nu artikel 253 EG).
- 21 Den andra grunden avser åsidosättande av fördraget eller rättsregler som avser tillämpningen av fördraget, nämligen dels åsidosättande av artikel 92.1 i fördraget jämförd med artikel 95 i samma fördrag, dels åsidosättande av de allmänna kriterier som gäller för tillämpning av de undantag som föreskrivs i artikel 92.3 i fördraget.

Den första grunden

Parternas argument

- 22 Genom den första grunden klandrar den portugisiska regeringen kommissionen dels för att ha antagit det ifrågasatta beslutet utan att ha inlett det förfarande som föreskrivs i artikel 93.2 i fördraget, dels för att ha åsidosatt sin skyldighet att motivera beslutet.
- 23 Regeringen i fråga har åberopat domen av den 11 december 1973 i mål 120/73, Lorenz (REG 1973, s. 1471, punkt 4; svensk specialutgåva volym 2, s. 177) till stöd för att längden av det inledande förfarandet, varom stadgas i artikel 93.3 i fördraget, och under vilket kommissionen fattade det ifrågasatta beslutet, skall vara två månader. Dessutom skall den granskningsfas varom stadgas i

artikel 93.2 i fördraget inledas när kommissionen har allvarliga svårigheter att bedöma huruvida ett stödprojekt är förenligt med fördraget.

- 24 Den portugisiska regeringen anser att det i förevarande fall är uppenbart att kommissionen vid sin första granskning inte fann att de åtgärder varom de franska myndigheterna hade underrättat den var förenliga med fördraget. Tvärtom krävdes det en förlängd utredning, som innebar en omfattande skriftväxling mellan kommissionen och den franska regeringen under sexton månaders tid från dagen för underrättelse om stödprojektet, för att kommissionen slutligen skulle ge tillstånd till det stöd som avses i det ifrågasatta beslutet.
- 25 Kommissionen för sin del har gjort gällande att, såsom följer av domen av den 14 februari 1990 i mål C-301/87, Frankrike mot kommissionen, även kallat Boussac (REG 1990, s. I-307, punkterna 27 och 28; svensk specialutgåva volym 10, s. 303), den tvåmånadersfrist som gäller för att inleda ett sådant förfarande som föreskrivs i artikel 93.2 i fördraget inte börjar löpa förrän vid den tidpunkt då kommissionen har tillgång till alla handlingar som krävs för att en prövning huruvida ett stöd är förenligt med fördraget skall kunna genomföras.
- 26 Kommissionen har understrukit att de upplysningar som medlemsstaterna lämnar om planerat stöd ofta är ofullständiga och obestämda vad gäller underordnade frågor. Det är av denna anledning som kommissionen är tvungen att under det inledande förfarandet inhämta ytterligare upplysningar och försäkringar för att kunna säkerställa att det planerade stödet fullt ut är förenligt med de gemenskapsrättsliga bestämmelserna. Dessa justeringar avser, liksom i förevarande fall, endast faktorer av underordnad betydelse och sätt att tillämpa stödet. Kommissionen måste därför förfoga över ett visst utrymme för skönsmässig bedömning för att kunna övervinna de svårigheter som uppkommer vid prövning av ett stödprojekt om vilket den har underrättats, då dessa svårigheter endast kan vara av försumbar betydelse.

Domstolens bedömning

- 27 Domstolen vill inledningsvis erinra om de relevanta bestämmelserna i det system för kontroll av statligt stöd som införts genom fördraget.
- 28 Enligt artikel 92.1 i fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna, om inte annat föreskrivs i det nämnda fördraget.
- 29 I artikel 93 i fördraget föreskrivs ett särskilt förfarande för kommissionens fortlöpande granskning och kontroll av statligt stöd. För sådant nytt stöd som medlemsstaterna har för avsikt att införa har inrättats ett inledande förfarande. Inget stöd kan anses ha införts i vederbörlig ordning om detta inledande förfarande inte har genomförts. Enligt artikel 93.3 första meningen i fördraget, såsom domstolen har tolkat den i sin praxis, skall kommissionen underrättas i förväg om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder (dom av den 2 april 1998 i mål C-367/95 P, kommissionen mot Sytraval och Brink's France, REG 1998, s. I-1719, punkt 35).
- 30 Kommissionen gör således en första granskning av de planerade stödåtgärderna. Om kommissionen efter denna granskning finner att ett projekt inte är förenligt med den gemensamma marknaden, skall kommissionen utan dröjsmål inleda det förfarande som föreskrivs i artikel 93.2 i fördraget, vari följande stadgas: "Om kommissionen, efter att ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, finner att stöd som lämnas av en stat eller med statliga medel inte är förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 92, eller att sådant stöd missbrukas, skall

den besluta om att staten i fråga skall upphäva eller ändra dessa stödåtgärder inom den tidsfrist som kommissionen fastställer” (se den ovannämnda domen i målet kommissionen mot Sytraval och Brink's France, punkt 36).

- 31 Berörda parter i den mening som avses i artikel 93.2 i fördraget är inte endast det eller de företag som gynnas av ett stöd, utan i lika hög grad personer, företag eller sammanslutningar, vars intressen eventuellt kan beröras av att ett stöd beviljas, bland annat konkurrerande företag och branschorganisationer (se särskilt domstolens dom av den 14 november 1984 i mål 323/82, Intermills mot kommissionen, REG 1984, s. 3809, punkt 16; svensk specialutgåva volym 7, s. 685).
- 32 Vad gäller det förfarande som föreskrivs i artikel 93 skall åtskillnad således göras mellan å ena sidan det inledande förfarandet för granskning av stödet som avses i artikel 93.3 i fördraget, som enbart syftar till att göra det möjligt för kommissionen att bilda sig en första uppfattning om huruvida det ifrågavarande stödet helt eller delvis är förenligt med den gemensamma marknaden, och å andra sidan det granskningsförfarande som avses i artikel 93.2 i fördraget, som syftar till att göra det möjligt för kommissionen att få fullständig kännedom om samtliga omständigheter i ärendet (se dom av den 19 maj 1993 i mål C-198/91, Cook mot kommissionen, REG 1993, s. I-2487, punkt 22, svensk specialutgåva volym 14, s. 201, och av den 15 juni 1993 i mål C-225/91, Matra mot kommissionen, REG 1993, s. I-3203, punkt 16, svensk specialutgåva volym 14, s. 213, och i det ovannämnda målet kommissionen mot Sytraval och Brink's France, punkt 38).
- 33 Det är följaktligen nödvändigt att inleda det förfarande som föreskrivs i artikel 93.2 i fördraget, vilket garanterar de andra medlemsstaterna och de berörda kretsarna en möjlighet att bli hörda och möjliggör för kommissionen att få fullständig kännedom om samtliga omständigheter i ärendet innan den fattar sitt beslut då kommissionen har allvarliga svårigheter att bedöma huruvida ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden. Efter det inledande förfarande som föreskrivs i artikel 93.3 i fördraget kan kommissionen således fatta ett beslut om godkännande av ett stöd endast om det efter en första granskning står klart att projektet i fråga är förenligt med fördraget. Om denna första granskning däremot föranleder kommissionen att inta motsatt ståndpunkt eller om kommissionen inte har kunnat övervinna samtliga svårigheter som är

förenade med bedömningen huruvida stödet är förenligt med den gemensamma marknaden, är kommissionen skyldig att införskaffa alla nödvändiga upplysningar och därvid inleda det förfarande som föreskrivs i artikel 93.2 i fördraget (se bland annat dom av den 20 mars 1984 i mål 84/82, Tyskland mot kommissionen, REG 1984, s. 1451, punkt 13; svensk specialutgåva, volym 7, s. 565, samt i de ovannämnda målen Cook mot kommissionen, punkt 29, Matra mot kommissionen, punkt 33, och kommissionen mot Sytraval och Brink's France, punkt 39).

- 34 Det inledande förfarande som föreskrivs i artikel 93.3 i fördraget har endast till syfte att ge kommissionen tillräcklig betänketid och utredningstid för att den skall kunna bilda sig en första uppfattning om det stödprojekt som den har underrättats om och härvid finna att detta är förenligt med fördraget eller tvärtom att dess innehåll föranleder tvivel avseende denna förenlighet (se för ett liknande resonemang dom av den 15 februari 2001 i mål C-99/98, Österrike mot kommissionen, REG 2001, s. I-1101, punkterna 53 och 54).
- 35 Kommissionen är i detta hänseende skyldig att granska samtliga faktiska och rättsliga omständigheter om vilka uppgift lämnats av de personer, företag eller föreningar vars intressen eventuellt kan beröras av ett beviljande av stöd (se för ett liknande resonemang domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Sytraval och Brink's France, punkt 51). Institutionen skall således göra sin bedömning vid den inledande prövning som avses i artikel 93.3 i fördraget mot bakgrund av såväl de upplysningar som den berörda staten har lämnat som de uppgifter som har tillhandahållits av eventuella klagande.
- 36 Omständigheterna i förevarande mål skall granskas mot bakgrund av dessa principer.
- 37 Domstolen noterar att det klart framgår av de två klagomål som AEVP har ingivit att grunden för dessa väsentligen var sambandet mellan skillnaden i beskattning

av likörviner och naturligt söta viner å ena sidan och stödet till de franska likörvinsproducenterna å andra sidan. AEVP har nämligen i sitt andra klagomål, som avsåg åsidosättande av artiklarna 92 och 93 i fördraget, uttryckligen hävdade att stödet i fråga var avsett att kompensera de franska likörvinsproducenterna för denna skillnad i beskattning, vilket väsentligen innebar att endast utländska likörvinsproducenter kom att omfattas av den högre skattenivån.

- 38 Enligt AEVP, som har ingivit närmare uppgifter om ursprunget till stödprojektet till kommissionen, var den ekonomiska kompensation som den franska regeringen aviserade till de franska likörvinsproducenterna en reaktion på dessa producenters "skattestrejk" och fick till resultat att den nämnda strejken avbröts.
- 39 AEVP har till stöd för sin bedömning ingivit artiklar i branschtidskrifter för vin- och spritindustrin. Bland annat har AEVP gjort kommissionen uppmärksam på det uttalande av ordföranden för CNVDLAOC som publicerades i 1994 års juninummer av tidskriften *VITI* och som återgivits i punkt 5 i förevarande dom.
- 40 Av AEVP:s klagomål kunde således allvarliga omständigheter utläsas vilka tydde på att det planerade stödet kunde leda till diskriminerande beskattning i den mening som avses i artikel 95 i fördraget.
- 41 I detta hänseende erinrar domstolen om att det följer av fördragets allmänna systematik att det förfarande som föreskrivs i artikel 93 i fördraget aldrig får leda till resultat som strider mot specifika bestämmelser i fördraget. När ett statligt stöd i vissa avseenden strider mot andra bestämmelser i fördraget kan kommissionen således inte förklara att stödet är förenligt med den gemensamma marknaden (se särskilt dom av den 19 september 2000 i mål C-156/98, Tyskland mot kommissionen, REG 2000, s. I-6857, punkt 78).

- 42 För övrigt skall kommissionen, såsom den har medgivit vid förhandlingen, beakta villkoren på marknaden, däribland skattenivån, vid bedömningen av huruvida ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden.
- 43 Kommissionen angav för övrigt i sin i punkt 7 i denna dom nämnda skrivelse av den 12 april 1995 till de franska myndigheterna att stöd i form av ekonomisk kompensation enligt uppgift beviljas likörvinsproducenter i syfte att undanröja skillnaden i beskattning mellan likörviner och naturligt söta viner för franska produkter.
- 44 Den franska regeringen har dock i det stödprojekt om vilket den underrättade kommissionen den 17 juli 1995 endast kortfattat behandlat beskattningsfrågan, och detta i de ordalag som återgivits i punkt 11 i denna dom.
- 45 Av akten i dess helhet, såsom den ingivits av kommissionen till följd av domstolens beslut av den 21 september 1999, framgår att detta är den franska regeringens enda svar på uttalandet att syftet med det planerade stödet var att undanröja skillnaden i beskattning mellan likörviner och naturligt söta viner för franska produkter.
- 46 Kommissionen har varken i det ifrågasatta beslutet eller i sin i punkt 17 och 18 i förevarande dom nämnda skrivelse av den 21 november 1996 till de franska myndigheterna berört det förhållandet att AEVP:s anmärkning väsentligen avsåg ett samband mellan skillnaden i beskattning av likörviner och naturligt söta viner å ena sidan och stödet till de franska likörvinsproducenterna å andra sidan.
- 47 Kommissionen har inte heller förklarat varför den fann att denna anmärkning saknade grund.

- 48 Som generaladvokaten har påpekat i punkt 90 i sitt förslag till avgörande synes emellertid en del av det ifrågavarande stödet gynna en grupp producenter, som till stor del sammanfaller med gruppen franska likörvinsproducenter som skattemässigt missgynnas av systemet för beskattning. Domstolen finner därför att det förhållandet att det eventuellt föreligger ett samband mellan systemet för beskattning och det ifrågavarande stödprojektet allvarligt försvårade bedömningen huruvida det nämnda projektet var förenligt med bestämmelserna i fördraget.
- 49 Vid sådant förhållande var det nödvändigt att inleda ett sådant förfarande som föreskrivs i artikel 93.2 i fördraget för att kunna utreda de frågor som uppkommit i de av AEVP ingivna klagomålen och avgöra huruvida det eventuella sambandet mellan skillnaden i beskattning och stödprojektet utgjorde åsidosättande av artikel 95 i fördraget eller ej och följaktligen huruvida det nämnda projektet var oförenligt med den gemensamma marknaden eller ej.
- 50 Det ifrågasatta beslutet saknar i vart fall helt motivering i denna fråga, vilket strider mot kraven i artikel 190 i fördraget.
- 51 Det ifrågasatta beslutet är följaktligen rättsstridigt såväl på grund av att kommissionen underlåtit att inleda ett sådant förfarande som avses i artikel 93.2 i fördraget som på grund av att motiveringsskyldigheten åsidosatts. Talan skall således bifallas på den första grund som Republiken Portugal har anfört.
- 52 Det är därmed inte nödvändigt att pröva den andra grunden.
- 53 Vid sådant förhållande skall Republiken Portugals talan bifallas. Det ifrågasatta beslutet skall således ogiltigförklaras.

Rättegångskostnader

- 54 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Republiken Portugal har yrkat att kommissionen skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Kommissionen har tappat målet och skall därför ersätta rättegångskostnaderna. Enligt artikel 69.4 första stycket i rättegångsreglerna skall de medlemsstater och institutioner som intervenerat i målet bära sina kostnader. Vid sådant förhållande skall Konungariket Spanien och Republiken Frankrike bära sina kostnader.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

följande dom:

- 1) Kommissionens beslut av den 6 november 1996 om stöd från Republiken Frankrike till producenter av likörviner och eaux-de-vie, i form av stöd till marknadsföringskampanjer och tekniskt stöd, i form av stöd till forskning, till teknisk hjälp och till investeringar, ogiltigförklaras.

- 2) Europeiska gemenskapernas kommission skall ersätta rättegångskostnaderna.

- 3) Konungariket Spanien och Republiken Frankrike skall bära sina kostnader.

Gulmann

La Pergola

Wathelet

Skouris

Edward

Puissochet

Jann

Sevón

Schintgen

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 3 maj 2001.

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias

Justitiesekreterare

Ordförande